

TEK TIRNAKLILARDA NEKROPSİ YÖNTEMLERİ-1-

Kadavrayı nekropsi masasına sığdırmak güç olduğundan nekropsi yerde yapılır. Ancak tayların nekropsileri masa üzerinde yapılabilir.

Nekropsi Pozisyonu

Atlarda sekum ve kolonlar karın boşluğunun sağında geniş bir hacim kapladığından ve çoğu organın incelenmesini güçleştirdiğinden hayvan **sağ tarafına** yatırılır. **Sırt üstü** pozisyon daha küçük cüsseli hayvanlara (tay) uygulanır.

Derinin Yüzülmesi ve Ekstremitelerin Ayrılması

Kadavranın genel ve özel bakışı tamamlandıktan sonra:

Meme ve dış genital organların çevresinden geçecek şekilde yan pozisyonda derisi yüzülür. Üstte kalan ön ve arka ekstremiteler ayrılır.

- Karın boşluğa açıldıktan sonra ilk olarak bu boşlukta geniş yer kapsayan büyük kolonlar ve sekum kadavradan ayrılmadan dışarıya alınır. Bu arada solda bulunan dalak, hayvanın pozisyonuna göre üste geldiğinden bağlantılarından çözülüp dışarıya alınır. Organların çıkarılmasına barsaklardan başlanır, bunu diğerleri izler.

- Sonra da sırasıyla :
- Kolon parvum
- İnce barsakların jejunum ve ileum bölümleri
- Büyük kolonlar (sağ ve soldaki dorsal ve ventral kolonlar)
- Sekum
- Mide ile birlikte duodenum
- Rektum çıkarılır.

- **Kolon ve sekumun ayrılmadan dışarıya alınması**
- Hayvan sağ yanına yattığından soldaki ventral ve dorsal kolonlar üste gelir. **Flexura pelvina** (Ventral kolonun geride, pelvis giridinde dorsal kolona kıvrıldığı yer)'dan tutularak kolonlar ve sekum dışarıya çekilir. Kolon dorsale, hayvanın başına bakacak yönde ve kadavraya dik pozisyonda, sağ yana uzatılır.

- **Kolon parvumun çıkarılması**
- Rektumun anüse yakın kısmına bir bağ konulup kesilir.
- Önde kalan uç sol el ile tutulup yukarıya kaldırılıp gerilir. Sağ eldeki bıçak ile kolon parvumun mezenteriyumu kesilerek

lig. duodenocolicum'a kadar gelinir.

- Bu ligamentin kolon parvuma bağlandığı yerin önüne, kolon parvum üzerinde 5 cm ara ile iki bağ konulur.
- Kolon parvum bağlar arasından kesilir ve bu barsak kısmı dışarıya alınır.

- İnce barsaklar jejunumdan başlayarak çıkarılır.
- Duodenum ise mide ile birlikte çıkarıldığından sekum ve kolonlardan sonra çıkarılır.
- Önce duodenumun son kısmı bulunur. Hayvan sağ tarafında yattığından duodenum karın boşluğunun sağında, kolumna vertebralise yapışmış olan radiks mezenteriyumun altına rastlayan bölgeye düşer. Bunun son kısmı sol böbreğin altındadır.

- Eđer büyük ve küçük kolon, sınırında bulunan lig.duodenocolicumun diğer ucu izlenirse, duodenumun son kısmı ile jejunumun başlangıcı bulunur.
- Bu ligamentin ön tarafına 5 cm. ara ile iki bağ konulup aradan kesilir.

- Kesilen kısmın gerisindeki jejunumun başlangıcı sol el ile tutulup geriye doğru çekilerek mezenteriyumu (*mesocolon*) gerilir.
- Sağ eldeki bıçakla mezenteriyum barsak duvarına yakın olarak geriye doğru kesilip barsaktan ayrılır. Ayırma işlemi, **lig. ileocaecale**'ye kadar devam eder. Bu ligamentin ön tarafına yine 5 cm. ara ile iki bağ konulup, bağlar arasından ince barsak kısmı kesilir.

İnce barsaklar çıkarılırken:

- Omentum majus üzerinde lezyon bulunup bulunmadığı ve damarlarının dolgunluk derecesi gözden geçirilir.
- Mezenteriyumun kan ve lenf damarları ile lenf düğümleri incelenir.
- Barsakların dolgunluğuna, divertikulum, dilatasyon ve stenoz gibi barsak çapında bir değişikliğin bulunup bulunmadığına bakılır. Barsak stenozlarını rigor mortisten ileri gelen daralmalar ile karıştırmamak lazımdır.

KAYNAKLAR

- Berkin Ş, Alçığır G. Nekropsi (Yöntem), Medisan Basımevi, Ankara, 1999.
- Strafuss Albert C. Necropsy: Procedures and Basic Diagnostic Methods for Practicing Veterinarians, Charles C Thomas Pub Ltd, 1988.
- Moreland RE. Color Atlas of Small Animal Necropsy, Remsoft Publisher, 2009.
- Urman HK. Kısa Nekropsi Teknikleri ve Bazı Hastalıkların Teşhisi İçin Alınacak Marazi Maddeler ve Muhafaza Şekilleri, Ü. Bas., Ankara, 1966.
- Pamukçu M. Veteriner Patoloji'de Makroskopik Teşhis, Tek Tırnaklı Hayvanlarda Otopsi Teknikleri ve Makroskopik Teşhis, Fasıklül I, Güven Matbaası, Ankara, 1962.